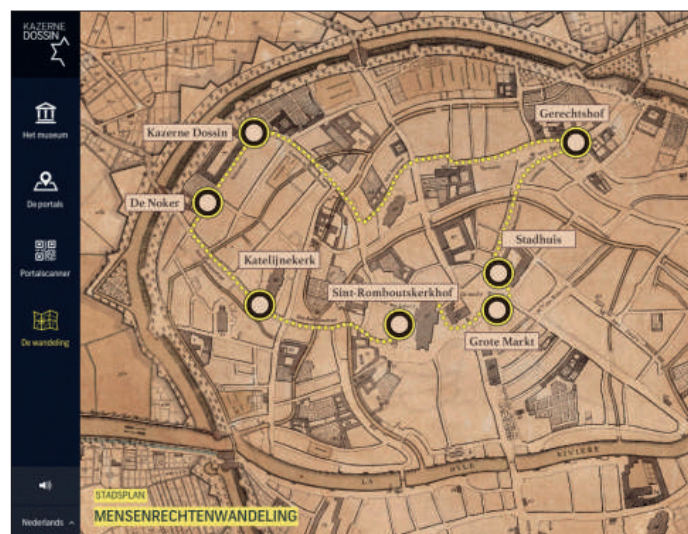


Grenzen van de mensenrechten aftasten op tablet

Hoe klinkt de opgejutte massa bij een lynchpartij? Een bezoek aan Kazerne Dossin geeft stof tot nadenken, en met hun eerste applicatie wordt het echt confronterend. In samenwerking met Toerisme Vlaanderen en Toerisme Mechelen draagt Dossin nu ook digitaal zijn boodschap uit: de mechanismen van massamoord en genocide zijn inherent aanwezig en iedereen kan in volkswede meegezogen worden. De confrontatie met de zelfkant van de mens moet de bezoeker harden om nee te durven zeggen tegen groepsdruk. Meer dan enkel een digitaal extraatje bij het museumbezoek, zet de tabletoepassing aan tot reflectie over mensenrechten, door de digitale en fysieke wereld volledig complementair te maken.

Uit Kazerne Dossin vertrokken in de Tweede Wereldoorlog 25.484 Joden en 352 zigeuners naar Auschwitz-Birkenau. Het memoriaal en museum onderzoekt hoe het mogelijk is dat zoveel mensen aan die uitroeiing meewerkten, en hoe de mechanismen van massageweld werken. De applicatie moet dit proces vatbaarder en interactiever in beeld brengen. Een interactief museumuitstapje staat vaak garant voor een plezierig, entertainend bezoek. Hier is dat allerminst het geval: de digitale versie moet vooral bewustwording stimuleren. Kazerne Dossin is een beklijvende historische locatie. De applicatie gaat hierop verder en tracht te bewijzen hoe gevaarlijk het is blindelings ideologie of massahysterie te volgen.

Om te beginnen biedt de app informatie die het museumbezoek moet vergemakkelijken en verrijken. Zo vind je eenvoudig terug waar je de stadia van genocide in het museum ontdekt. Ook het tot stand komen van de befaamde portrettenmuur, die doorlopend over vijf verdiepingen meer dan negentienduizend foto's bevat, krijgt nog meer betekenis. Het is in het museum niet mogelijk elk verhaal te vertellen, maar digitaal komen meer fascinerende verhalen en nieuw beeldmateriaal aan bod. In elke tentoonstellingszaal kan je verschillende portals op je tablet openen die het



tentoongestelde aanvullen. Zo zijn er geluidsfragmenten die foto's en objecten doen opleven. Ooggetuigenissen, uitleg van experts, een geluidsoptname van een uitzinnige massa uit de Verenigde Staten tijdens een lynchpartij: alles komt plots dichtbij en wordt tastbaar. Het zicht op de museumkoer ondergaat op de iPad eensklaps een metamorfose van zestig jaar tot een grimmige gevangenis met uitgemergelde gedetineerden. Daarbij komt nog dat geen grondige ervaring met digitale snuffjes nodig is. De toepassing is logisch opgebouwd en zonder veel uitleg makkelijk te gebruiken. Nieuwe foto's worden oude met een eenvoudige veeg over het scherm. Scan een portret en een fragment begint te spelen. Meer nog dan sfeer scheppen, helpt de applicatie bij de missie van Kazerne Dossin: vragen stellen over mensenrechtenkwesties. Het museum overstijgt daarbij het Belgische holocaustverhaal. Het is een documentatiecentrum over massageweld en discriminatie overal ter wereld. Waar het museum aan de hand van de holocaust tijdloze mechanismen van groepsdruk en collectieve massamoord verkent, duikt de applicatie ook de stad in om andere voorbeelden te ontdekken. Niet enkel de achttiende-eeuwse kazerne draagt sporen van een duister verleden; de plaats is verankerd met Mechelen. Op een tabletgestuurde mensenrechtentocht door de stad leert de gebruiker bij over een massagraf uit de boerenkrijg aan de voet van de Sint-Romboutstoren. Ook Assyrische vluchtelingen die een nieuwe thuis willen realiseren in de stad komen aan bod. Voor de wandeling is geen internetverbinding nodig. Eenmaal gedownload doet de app zijn werk. De Dossinapplicatie is geen op zich staand speeltje dat je vanuit de makkelijke zetel laat voorproeven. Dit kan natuurlijk, maar de echte impact komt uit de totaalbeleving. De applicatie is gratis verkrijgbaar in de Apple AppStore en via Google PlayStore en werkt enkel op iPad en tablet, niet op smartphone.

—
JONAS BRUYNEEL